บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

วิธีดำเนินงานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาเพื่อหาเงื่อนไขความสัมพันธ ที่เหมาะสม จากตัวแปร ตางๆ คือ ขั้วอิเล็กโตรด, ความตางศักยวงจรเปด, เวลาเปด, เวลาปด และกระแสไฟฟา เมื่อทราบค่าที่เหมาะสมจากแนวโน้มทั้งหมดจึงนำมาออกแบบการทดลองด้ วยวิธีทากูชิและหาค่าความแปรปรวน (ANOVA) โดยในบทนี้จะกล่าวถึง อุปกรณ์ และเครื่องมือในการทดลอง การเตรียมชิ้นงานก่อนการกัดอาร์ค ขั้นตอนในการทดลอง และการตรวจสอบชิ้นงานหลังการกัดอาร์ค

3.1 อุปกรณ และเครื่องมือการทดลอง

1. ชิ้นงาน คือ ซิลิคอนไนไตรด์ (Si_3N_4) เกรด ASN1 บริษัท Ceratech Corporation

2. อิเล็กโตรด คือ ทองแดงและทองเหลืองแบบกลวง เส้นผ่านศูนย์กลาง 1 มิลลิเมตร กัดชิ้นงานลึก 3 มิลลิเมตร

3. เครื่องกัดโลหะดวยไฟฟาที่ใชในการทดลองเปนเครื่องจักรรุน Model 2-LC ของบริษัท Charmilles Technologies จำกัด

4. ของเหลวตัวกลางที่ใชเปนแบบน้ำมันแรของ บริษัท เชลลแหงประเทศไทย จำกัด เกรด Shell EDM Fluid 2 A

5. ใช้วัสดุช่วยสปาร์ค (Assisting Electrode) ประเภทคอลลอยด์คาร์บอนกับแผ่นทองแดง

3.2 การเตรียมชิ้นงานก่อนการกัดอาร์ค

เนื่องจากชิ้นงาน ซิลิคอนไนไตรด์ (Si_3N_4) เป็นวัสดุที่เป็นฉนวน ดังนั้น จึงต้องอาศัยวัสดุช่วยสปาร์ค เพื่อเป็ นการสร้างชั้นเหนี่ยวนำ โดยการนำ คอลลอยด์คาร์บอน ทาบนชิ้นงานแล้วนำไปอบที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส โดยอบ 3 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 7 นาที จากนั้นให้นำแผ่นทองแดงกดแนบกับชิ้นงานซิลิคอนไนไตรด์ (Si_3N_4) เพื่อให้การสปาร์คง่ายขึ้น อิเล็กโตรดจะสปาร์คบนวัสดุช่วยสปาร์คก่อน จากนั้นจะผ่านมายังชิ้นงานซิลิคอนไนไตรด์ (Si_3N_4) โดยมีชั้นตัวนำที่สร้างจากกระบวนการสปาร์ค

3.3 ขั้นตอนการทดลอง

ขั้นตอนสามารถดูได้จากภาพที่ 3.1 โดยทำการทดลอง 2 ช่วง ในช่วงแรกทำการทดลองเพื่อหาแนวโน้มจากตัวแปรตางๆ คือ ขั้วอิเล็กโตรด , ความตางศักยวงจรเปด, กระแสไฟฟา, เวลาเปด และเวลาปด เมื่อทราบค่าที่เหมาะสมจากแนวโน้มทั้งหมด มาทำการทดลองในช่วงที่ 2 โดยการออกแบบการทดลองด้วยวิธีทากูชิและหาค่าความแปรปรวนอีกครั้ง ดังต่อไปนี้

1. ทำการติดตั้งชิ้นงาน และโดยวางชิ้นงานในแนวราบ และจับยึดให คงที่ จากนั้นจึงติดตั้งอิเล็กโตรดให ตั้งฉากกับชิ้นงาน โดยที่จุดจับยึดอิเล็กโตรด จะมีตัวปรับตั้งและบอกระดับอยูดวย เมื่อติดตั้งเสร็จ จึงทำการปล อยของเหลวตัวกลางเข าไปในพื้นที่ทดลอง โดยให ของเหลวตัวกลางท วมชิ้นงานและอิเล็กโตรด ที่สำคัญต องให ทวมจุดที่ทำการสปาร ค การสปาร คจึงจะเปนไปอยางมีประสิทธิภาพ

2. เริ่มการทดลอง ในการสปาร์คซิลิคอนไนไตรด์ (Si_3N_4) โดยกำหนดตัวแปรของขั้วอิเล็กโตรดทั้งขั้วบวกและขั้วลบทั้ง 2 อิเล็กโตรดเพื่อดูผลกระทบและค่าที่เ หมาะสมในการสปาร์คซิลิคอนไนไตรด์ (Si_3N_4)

3. จากการทดลองในข้อที่ 2 จะทราบถึงขั้วอิเล็กโตรดที่เหมาะสมในการสปาร์คซิลิคอนไนไตรด์ (Si_3N_4) และศึกษาผลกระทบของปัจจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ทำการหาค่าความต่างศักย์วงจรเปิดที่เหมาะสมในการสปาร์คซิลิคอนไนไตรด์ (Si_3N_4) ซึ่งค่าความต่างศักย์วงจรเปิด สามารถปรับได้สองค่าคือ 90 โวล์ท และ 250 โวล์ท โดยเปรียบเทียบกับขั้ว อิเล็กโตรด ที่ทำการทดลองมาจากขั้นตอนที่ 2 ในการสปาร์คซิลิคอนไนไตรด์ (Si_3N_4)

3.2 ได้ค่าความต่างศักย์วงจรเปิดที่เหมาะสมจากการทดลองก่อนหน้านี้ จึงทำการหาค่าปัจจัยประสิทธิภาพที่เหมาะสม ในการสปาร์คซิลิคอนไนไตรด์ (Si_3N_4)

3.3 เมื่อทราบขั้วอิเล็ กโตรด , ค่า ความต่างศักย์วงจรเปิด และค่าปัจจัยประสิทธิภาพที่ได้จากการทดลองข้างต้น จึงมากำหนดหาค่ากระแสฟ้าที่เหมาะสมในการสปาร์คซิลิคอนไนไตรด์ (Si_3N_4)

3.4 เมื่อไดผลการทดลองแล วจึง พิจารณาตัวแปร จากการแผนภูมิผลกระทบหลักเพื่อหาสภาพความสัมพันธที่เหมาะสม

3.5 วิเคราะห์และพิจารณา ค่าความหนาของชั้นเหนี่ยวนำ , หาองค์ประก ของธาตุ, ความต้านทาน, ความหยาบผิวชิ้นงาน และดูลักษณะรูปคลื่นจากการสปาร์ค

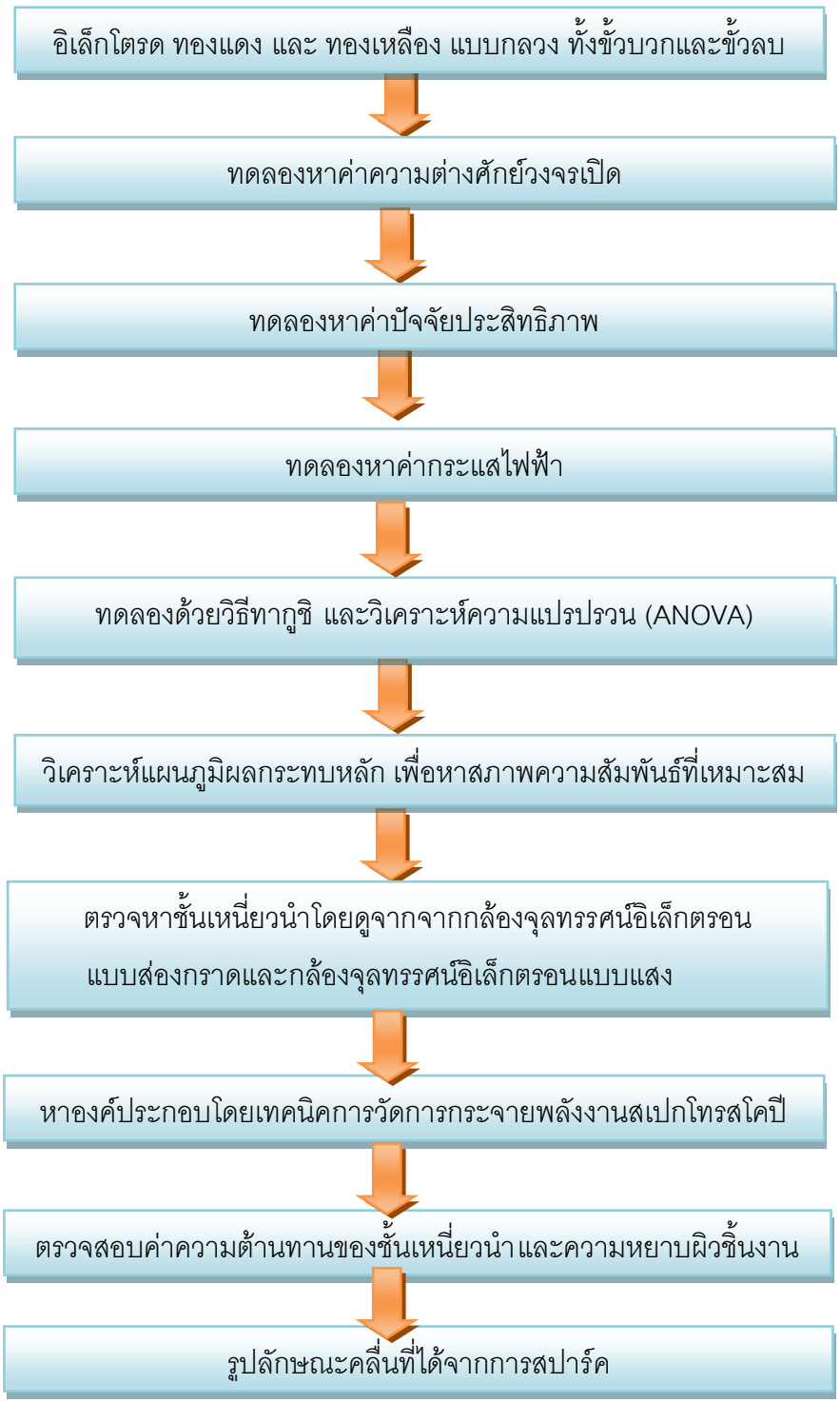

ภาพที่ 3.1
สรุปขั้นตอนแผนงานวิจัย

3.4 การทดลองด้วยวิธีทากูชิ

การทดลองแบบวิธีทากูชิ จะใช้โปรแกรมมินิเทป 15 ช่วยในการคำนวณ

3.4.1 กำหนดตัวแปรที่สงผลกระทบตอการกัดชิ้นงาน

โดยสมมติตัวแปรที่จะพิจารณาในการทดลอง มีดังนี้

1. กระแสไฟฟา
2. เวลาเปิด ณ ปัจจัยประสิทธิภาพที่ 50%

3.4.2 กำหนดระดับของตัวแปรที่จะนำมาพิจารณา

เมื่อกำหนดตัวแปรไดแลว จึงกำหนดระดับ และคาในแตละระดับของตัวแปรนั้นๆ ตามตารางที่ 3.1 สมมติการทดลองตองการ 3 ระดับ ซึ่งระดับ 1 หมายถึง ระดับที่ต่ำ และระดับ 2 หมายถึง ระดับกลาง และระดับ 3 คือ ระดับสูง

ตารางที่ 3.1

ตัวแปรที่ใชในการทดลองดวยวิธีทากูชิ และระดับของตัวแปร

สัญลักษณ์	ตัวแปร	หน่วย	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
I_p	กระแสไฟฟ้า	แอมแปร์	I_1	I_2	I_3
T_{on}	เวลาเปิด	ไมโครวินาที	$T_{on\,1}$	$T_{on\,2}$	$T_{on\,3}$

หมายเหตุ : ปัจจัยประสิทธิภาพที่ 50%

3.4.3 กำหนดแผนการทดลองแบบทากูชิ

หลังจากกำหนดระดับ และคาของแตละระดับแลว จึงกำหนดแผนผังการทดลอง (Orthogonal array) โดยแผนผังการทดลองทั้งหมดนั้น กระบวนการของทากูชิไดกำหนดไวแลวซึ่งแสดงดังตารางที่ 3.2 [R.K.Roy, 1990] ดังนี้

ตารางที่ 3.2
แผนผังการทดลองทั้งหมดของการทดลองโดยวิธีทากูชิ

แผนผังการทดลอง	จำนวนตัวแปรสูงสุด	จำนวนระดับของตัวแปรสูงสุด
L 4	3	2
L8	7	2
L12	11	2
L16	15	2
L32	31	2
L9	4	3
L18	1 7	2 3
L27	13	3
L16	5	4
L32	1 9	2 4
L64	21	4

จากตารางข างตนจำนวนตัวเลขของ L หมายถึงจำนวนครั้งของการทดลอง เช น L8 จะมีการทดลอง 8 ครั้ง หรือ L 16 จะมีการทดลอง 16 ครั้ง เป นตน จำนวนครั้งของการทดลองยิ่งมาก ความสามารถในการตรวจสอบยิ่งมากตามไปด วย หรือกล าวอีกนัยหนึ่งคือ การทดลองนั้นยิ่งมีความถูกตอง โดยปกติแลวปจจัยในการเลือกขึ้นอยูกับ [P.J.Ross,1996]

1. จำนวนของตัวแปรที่สนใจ
2. จำนวนระดับของตัวแปรที่ตองการ
3. ความตองการของผูทดลอง, งบประมาณ และขอจำกัดในดานอื่นๆ

การทดลองควรเลือกแผนผังการทดลองที่มีจำนวนการทดลองมากที่สุด และเลือกแผนผังที่ใชงบประมาณ และขอจำกัดที่ต่ำที่สุด ในตัวอยาง มีตัวแปรอยู 3 ตัวแปร มีระดับของตัวแปร 4 ระดับ จากตารางสามารถเลือกใช L16, L32 และ L64 ได สมมติเลือกใช แผนผังการทดลอง L16 ซึ่งแผนผังการทดลองแบบ L9 สำหรับ 2 ตัวแปร และ 3 ระดับ แสดงตามตารางที่ 3.3 และ 3.4 ดังนี้

ตารางที่ 3.3

แผนผังการทดลอง L9

การทดลองที่	ระดับของตัวแปร	
	ค่ากระแสไฟฟ้า	เวลาเปิด
1	1	1
2	1	2
3	1	3
4	2	1
5	2	2
6	2	3
7	3	1
8	3	2
9	3	3

ตารางที่ 3.4

แผนผังการทดลอง L9 พรอมกับแสดงคาของแตระดับ

การทดลองที่	ค่ากระแสไฟฟ้า		เวลาเปิด		อัตราการขจัดเนื้องาน (ลูกบาศก์มิลลิเมตร/นาที)	อัตราการสึกหรอของอิเล็กโตรด(%)
	ระดับ	ค่า	ระดับ	ค่า		
1	1	I-1	1	T_{on} -1	MRR_1	EWR_1
2	1	I-1	2	T_{on} -2	MRR_2	EWR_2
3	1	I-1	3	T_{on} -3	MRR_3	EWR_3
4	2	I-2	1	T_{on} -1	MRR_4	EWR_4
5	2	I-2	2	T_{on} -2	MRR_5	EWR_5
6	2	I-2	3	T_{on} -3	MRR_6	EWR_6
7	3	I-3	1	T_{on} -1	MRR_7	EWR_7
8	3	I-3	2	T_{on} -2	MRR_8	EWR_8
9	3	I-3	3	T_{on} -3	MRR_9	EWR_9

ผลการทดลองที่ I-1 คือ แทนค่ากระแสไฟฟ้าที่ 3 A

I-2 คือ แทนค่ากระแสไฟฟ้าที่ 9 A

I-3 คือ แทนค่ากระแสไฟฟ้าที่ 12.5 A

ผลการทดลองที่ T_{on} -1 คือ แทนค่า เวลาเปิดที่ 3.5 µs ณ ปัจจัยประสิทธิภาพที่ 50%

T_{on} -2 คือ แทนค่า เวลาเปิดที่ 6 µs ณ ปัจจัยประสิทธิภาพที่ 50%

T_{on} -3 คือ แทนค่า เวลาเปิดที่ 25 µs ณ ปัจจัยประสิทธิภาพที่ 50%

จากตัวอย่างของผลการทดลอง นำผลอัตราการขจัดเนื้อชิ้นงาน และอัตราการสึกหรอของอิเล็กโตรดทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด

1. ค่าเฉลี่ยอัตราการแปรรูปของชิ้นงาน ทั้งหมด คือ

$$\sum_{i=1}^{9} MRR_i / 9 = (MRR_1+MRR_2+MRR_3+MRR_4+MRR_5+MRR_6+MRR_7+MRR_8 +MRR_9) / 9$$

$$= M \text{ มม.}^3/\text{นาที}$$

2. ค่าเฉลี่ยอัตราการสึกหรอของอิเล็กโตรด รวมทั้งหมด คือ

$$\sum_{i=1}^{9} EWR_i / 9 = (EWR_1+EWR_2+EWR_3+EWR_4+EWR_5+EWR_6+EWR_7+EWR_8 +MRR_9) / 9$$

$$= E \%$$

จากนั้นจึงหาค่าเฉลี่ยในแต่ละตัวแปรซึ่งเรียกว่าผลกระทบของตัวแปรหลัก และผลต่างของผลกระทบของตัวแปรหลักแต่ละตัวแปร และนำมาสรุปได้ ดังนี้

1. อัตราการขจัดเนื้องาน

- ผลกระทบหลักของตัวแปร กระแสไฟฟ้า ระดับที่ 1 คือ

  $MI_1 = (MRR_1+MRR_2+MRR_3) / 3$

- ผลกระทบหลักของตัวแปร กระแสไฟฟ้า ระดับที่ 2 คือ

  $MI_2 = (MRR_4+MRR_5+MRR_6) / 3$

- ผลกระทบหลักของตัวแปร กระแสไฟฟ้า ระดับที่ 3 คือ

  $MI_3 = (MRR_7+MRR_8+MRR_9) / 3$

- ผลต่างของผลกระทบหลักของตัวแปร กระแสไฟฟ้า คือ

  $MI = (MI_{max}-MI_{min})$

- ผลกระทบหลักของตัวแปร ปัจจัยประสิทธิภาพ 50% ระดับที่ 1 คือ

  $M\ T_{on\ 1} = (MRR_1+MRR_4+MRR_7) / 3$
- ผลกระทบหลักของตัวแปร ปัจจัยประสิทธิภาพ 50% ระดับที่ 2 คือ

  $M\ T_{on\ 2} = (MRR_2+MRR_5+MRR_8) / 3$
- ผลกระทบหลักของตัวแปร ปัจจัยประสิทธิภาพ 50% ระดับที่ 3 คือ

  $M\ T_{on\ 3} = (MRR_3+MRR_6+MRR_9) / 3$
- ผลต่างของผลกระทบหลักของตัวแปร ปัจจัยประสิทธิภาพ 50% คือ

  $M\ T_{on} = (MD_{max}-MD_{min})$

ตารางที่ 3.5

ผลกระทบหลักของตัวแปรและผลต่างของผลกระทบหลักของตัวแปร
แต่ละตัวแปรสำหรับอัตราการขจัดเนื้องาน

ตัวแปรที่ใช้ในการทดลอง	ระดับ 1 (L1)	ระดับ 2 (L2)	ระดับ 3 (L3)	ผลต่าง (L_{max}-L_{min})
กระแสไฟฟ้า	MI_1	MI_2	MI_3	MI
เวลาเปิด	$M\ T_{on\ 1}$	$M\ T_{on\ 2}$	$M\ T_{on\ 3}$	$M\ T_{on}$

2. อัตราการสึกหรอของอิเล็กโตรด

- ผลกระทบหลักของตัวแปร กระแสไฟฟ้า ระดับที่ 1 คือ

  $EI_1 = (EWR_1+EWR_2+EWR_3) / 3$
- ผลกระทบหลักของตัวแปร กระแสไฟฟ้า ระดับที่ 2 คือ

  $EI_2 = (EWR_4+EWR_5+EWR_6) / 3$
- ผลกระทบหลักของตัวแปร กระแสไฟฟ้า ระดับที่ 3 คือ

  $EI_3 = (EWR_7+EWR_8+EWR_9) / 3$
- ผลต่างของผลกระทบหลักของตัวแปร กระแสไฟฟ้า คือ

  $EI = (EI_{nax}-EI_{min})$

- ผลกระทบหลักของตัวแปร ปัจจัยประสิทธิภาพ 50% ระดับที่ 1 คือ

  $E\,T_{on\,1} = (EWR_1+EWR_4+EWR_7) / 3$

- ผลกระทบหลักของตัวแปร ปัจจัยประสิทธิภาพ 50% ระดับที่ 2 คือ

  $E\,T_{on\,2} = (EWR_2+EWR_5+EWR_8) / 3$

- ผลกระทบหลักของตัวแปร ปัจจัยประสิทธิภาพ 50 % ระดับที่ 3 คือ

  $E\,T_{on\,3} = (EWR_3+EWR_6+EWR_9) / 3$

- ผลต่างของผลกระทบหลักของตัวแปร ปัจจัยประสิทธิภาพ 50% คือ

  $E\,T_{on} = (ETon_{max}-ETon_{min})$

ตารางที่ 3.6

ผลกระทบหลักของตัวแปร และผลต่างของผลกระทบหลักของตัวแปร

แต่ละตัวแปรสำหรับอัตราการสึกหรอของอิเล็กโตรด

ตัวแปร	ระดับ 1 (L1)	ระดับ 2 (L2)	ระดับ 3 (L3)	ผลต่าง (L_{max}-L_{min})
กระแสไฟฟ้า	EI_1	EI_2	EI_3	EI
เวลาเปิด	$E\,T_{on\,1}$	$E\,T_{on\,2}$	$E\,T_{on\,3}$	$E\,T_{on}$

จากนั้นจึงนำผลที่ได้ดังตารางที่ 3.5 และ ตารางที่ 3.6 ไปเขียนแผนภูมิผลกระทบหลักของตัวแปร เพื่อหาสภาพความสัมพันธ์ที่เหมาะสม ซึ่งจะแสดงตัวอย่าง ดังนี้

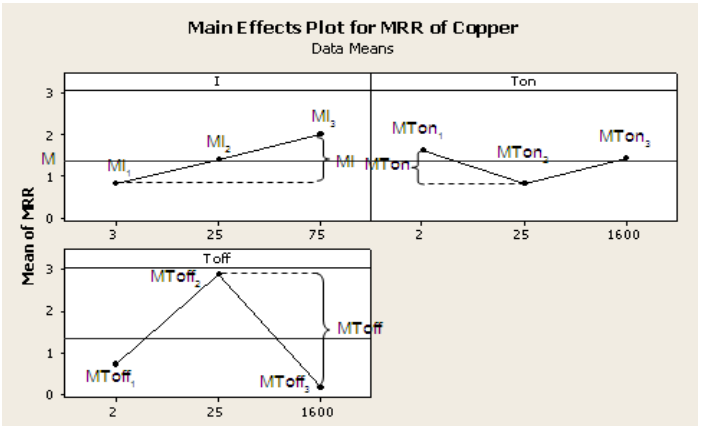

ภาพที่ 3.2

ตัวอย่างแผนภูมิผลกระทบหลักของแต่ละตัวแปรสำหรับอัตราการขจัดเนื้องาน

จากตัวอย่างภาพที่ 3.2 จะเห็นว่า ผลต่างของผลกระทบของตัวแปรกระแสไฟฟ้า (MI) มีค่าเป็นบวก ส่วนผลต่างของผลกระทบของตัวแปรเวลาเปิด (M T_{on}) และเวลาปิด (MT_{off}) มีค่าเป็นลบ และจากรูปจะเห็นว่ากระแสไฟฟ้าที่ระดับ 3 จะให้อัตราการขจัดเนื้องานมากที่สุด เวลาเปิดที่ระดับ 1 จะมีอัตราให้อัตราการขจัดเนื้องานมากที่สุด และเวลาปิดที่ระดับ 2 จะให้อัตราการขจัดเนื้องานมากที่สุด

3.5 ขั้นตอนการตรวจสอบชิ้นงานหลังการกัดอาร์ค

หลังจากทำการทดลองกัดชิ้นงานด้วยไฟฟ้าแล้ว นำชิ้นงานนั้นมาพิจารณาและศึกษาถึงลักษณะพื้ นผิวที่เกิดจากการกัดด้วยไฟฟ้า โดยนำชิ้นงานไปส่องดูผิวด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (Scanning Electron Micrograph : SEM) รุ่น JEOL JSM-5410 ของบริษัท Kosaka Labaratory จำกัด หลังจากนั้นนำไปวัดหาคาความของหยาบผิวเฉลี่ยของพื้นผิว (R_a) ดวยเครื่อง Surfcorder SE-40C ของบริษัท Kosaka Labaratory จำกัด แล้วนำไปวัดลักษณะรูปคลื่นที่เกิดขึ้นจากเครื่องออสซิลโลสโคป ยี่ห้อ GWInstek รุ่น GDS-1000A Ser และนำชิ้นงานไปหาค่าความต้านทานไฟฟ้าจากเครื่องโอห์มมิเตอร์ของ บริษัทโปรโทรนิกส์ อินเตอร์เทรดจำกัด จากนั้นก็ทำการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบผลของการทดลอง

ภาพที่ 3.3

กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (Scanning Electron Micrograph : SEM)